Innhold

I INNLEDNING 15
1. Utgangspunkt 15
2. Rettskilder 19
3. Emner 20
4. Definisjon og avgrensning 21

II HISTORIKK 22
1. Romerretten 22
2. Norsk rett. Eldre rett 23
3. Chr. Vs Norske Lov 26
4. Nyere rett 27

III FREMGANGSMÅTER. ANDRE LAND OG SYSTEMER 29
1. Oversikt 29
2. Hensyn 30
3. Forskjellige land 36

IV MATERIELLE BEGRENSNINGER I RETTEN TIL TILBAKEKALL 40
1. Innledning. Al. § 55 40
2. Gjensidige testamenter – Al. § 58 40
3. Uskifte 47
4. Arvepakt 50
5. Felles testament 58
6. Livs- og dødsdisposisjon 60

V HOVEDREGEL OM FREMGANGSMÅTEN. AL. § 57 FØRSTE LEDD 61
1. Innledning og oversikt 61
2. Rent tilbakekall 62
3. Tilbakekall og nytt testament 69
4. Nytt testament uten tilbakekall 73
5. Bortkommet testament nr. 2 83
6. Kunnskapskravet – Al. § 57 tredje ledd 84

VI ØDELEGGING OG OVERSTRYKING. AL. § 57 ANNET LEDD FØRSTE PUNKTUM 89
1. Ødelegging. Oversikt og begrunnelse 89
2. Forarbeider, forhistorie, andre land 91
3. Hva er ødelegging? 93
4. Hel eller delvis ødelegging 98
5. Ødelegging av hvem? 100
6. Ødelegging ved andre begivenheter 102
7. Original og kopier 107
8. Flere originaler 109
9. Forholdet mellom al. § 57 annet ledd og al. § 69 om bortkommet testament .. 116
10. Overstryking 122
11. Helt eller delvis 127
12. Delvis overstryking – virkning 130
13. Overstryking – utvidelse og endring 131
14. Truleg 136

VII BORTFALL. AL. § 57 ANNET LEDD ANNET PUNKTUM 139
1. Oversikt og historikk 139
2. Begrunnelse 141
3. Utenlandsk rett 143
4. Læren om bristende forutsetninger 148
5. Forholdet mellom al. § 57 annet ledd annet punktum og bristende forutsetninger 151
6. Kasuistikk og rettspraksis 153
6.1 Tilhøve/forhold 153
6.2 Senere inntruffet forhold 161
6.3 Tvillaust 166
7. Testator kjente til de endrede forhold 169
7.1 Testator har mistet testasjonshabiliteten 169
7.2 Mislykket forsøk på tilbakekall 171
7.3 Testator dør kort tid etter å ha mottatt kunnskap om de endrede forhold 174
7.4 Lite behov for uttrykkelig tilbakekall 176

8. Testator kjente ikke til de endrede forhold 189
8.1 Forholdet til al. § 65 – Villfarelse 189
8.2. Kasuistikk 195
9. Virkning 199

VIII BETINGEDE TILBAKEKALL 202
1. Betingelser. Oversikt 202
1.1 Uttrykkelige betingelser i forbindelse med tilbakekall 202
1.2 Stilltiende/underforståtte betingelser 203
2. Stilltiende betingelser 204
2.1. Skandinavisk teori og rettspraksis 204
2.2. Engelsk og amerikansk teori og rettspraksis 210
3. Typetilfeller 223
3.1 T2 er ugyldig og samme person er nevnt i begge testamenter 223
3.2 T2 er ugyldig og testator har fordelt hele boet 224
3.3 T2 er ugyldig og begge testamenter disponerer over samme eiendom .. 225
3.4 T2 inneholder et uttrykkelig tilbakekall av T1. 226
3.5 T2 er ennå ikke opprettet. 227
3.6 T1 eksisterer og T2 tilbakekaller ikke uttrykkelig T1. 227
4. Oppsummering 228

IX TILBAKEKALL AV TILBAKEKALL ELLER SENERE TESTAMENT 230
1. Innledning. Problemstilling 230
2. Norsk teori 232
2.1 1854-loven og eldre norsk teori 232
2.2 1972-loven og senere teori 235
2.3. Rettspraksis 236
2.4 Oppsummering 239
3. Utenlandsk teori og rettspraksis 239
3.1 Dansk og svensk teori og rettspraksis 239
3.2 Tyskland 244
3.3 Engelsk og amerikansk rett 245
3.4 Andre land 249
3.5 Foreløpig oppsummering 251
4. Hensyn 251
5. Typetilfeller 255
5.1 T1 er ødelagt 255
5.2 T2 er bare tilbakekall uten nye bestemmelser 255
5.3 T2 er uttrykkelig tilbakekall pluss nye bestemmelser 257
5.4 T2 består bare av nye bestemmelser og intet uttrykkelig tilbakekall ... 258
5.5 Partielt tilbakekall av T1 258
6. Oppsummering 259

X UGYLDIGE TILBAKEKALL 260
1. Formkrav 260
2. Habilitet og mental tilstand 260
3. Villfarelse 261
4. Bristende forutsetninger 263

XI TILBAKEKALL AV ANNET ENN TESTAMENT 265
1. Forsikring 265
2. Ektepakter 268
3. Avkortning 270

XII ETTEROPPGJØR 273

XIII INTERLEGAL RETT 275

LITTERATUR 277

DOMMER 281

STIKKORDREGISTER 283